

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	9
3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში	24
4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	24
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	24
6. ძირითადი საშუალებები	27
7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები	28
8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	29
9. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	30
10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31
11. ნასესხები სახსრები	31
12. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	32
13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	32
14. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	33
15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
16. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები	34
17. ფინანსური ხარჯები	34
18. კაპიტალი	34
19. პირობითი ვალდებულებები	35
20. ფინანსური რისკის მართვა	37
21. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	40
22. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითა არისა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2020 წლის მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცენოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

**Building a better
working world**

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფმა გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდამა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული სამეურნეო სუბიექტებისა და ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

**Building a better
working world**

ჩვენ, სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშეილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2021 წლის 1 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითა არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2020 წლის მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფმა გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული სამეურნეო სუბიექტებისა და ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

ჩვენ, სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2021 წლის 1 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	412	687
არამატერიალური აქტივები		-	1
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	26,406	1,301
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		180	558
სულ გრძელვადიანი აქტივები		26,998	2,547
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		665	683
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	39,974	9,600
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	9	12,316	12,901
გადახდილი ავანსები		5,782	2,644
საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა		4,907	-
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		54	-
გაცემული სესხები		9	980
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	26,389	1,914
სულ მიმდინარე აქტივები		90,096	28,722
სულ აქტივები		117,094	31,269
კაპიტალი			
სხვა რეზერვები	18	(22,936)	-
გაუნაწილებელი მოგება		13,555	7,741
სულ კაპიტალი		(9,381)	7,741
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	15,760	1,328
საგარანტიო ანარიცხი	5	222	2,565
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	2,155	588
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		18,137	4,481
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	11	26,124	6,385
საიჯარო ვალდებულებები	7	11,467	210
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	12	35,457	4,174
საგარანტიო ანარიცხი	5	719	1,261
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	19	1,881	927
სხვა ფინანსური ვალდებულება	19	24,286	-
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	5
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		-	792
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	8,404	5,293
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		108,338	19,047
სულ ვალდებულებები		126,475	23,528
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		117,094	31,269

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2021 წლის 1 ოქტომბერს

ირაკლი შაპიაშვილი
დირექტორი

გიორგი გვილაგა
ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	412	687
არამატერიალური აქტივები		–	1
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	26,406	1,301
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		180	558
სულ გრძელვადიანი აქტივები		26,998	2,547
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		665	683
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	39,974	9,600
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	9	12,316	12,901
გადახდილი ავანსები		5,782	2,644
საგადასახადო აქტივები, მოგების გადასახადის გარდა		4,907	–
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		54	–
გაცემული სესხები		9	980
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	26,389	1,914
სულ მიმდინარე აქტივები		90,096	28,722
სულ აქტივები		117,094	31,269
კაპიტალი			
სხვა რეზერვები	18	(22,936)	–
გაუნაწილებელი მოგება		13,555	7,741
სულ კაპიტალი		(9,381)	7,741
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	7	15,760	1,328
საგარანტიო ანარიცხი	5	222	2,565
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	2,155	588
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		18,137	4,481
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	11	26,124	6,385
საიჯარო ვალდებულებები	7	11,467	210
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	12	35,457	4,174
საგარანტიო ანარიცხი	5	719	1,261
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	19	1,881	927
სხვა ფინანსური ვალდებულება	19	24,286	–
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		–	5
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		–	792
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	8,404	5,293
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		108,338	19,047
სულ ვალდებულებები		126,475	23,528
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		117,094	31,269

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2021 წლის 1 ოქტომბერს

ირაკლი პაპიაშვილი
დირექტორი

გიორგი გვილავა
ფინანსური ხელმძღვანელი

9-42 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	13	69,816	88,927
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(55,465)	(81,469)
საერთო მოგება		14,351	7,458
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	15	(4,935)	(1,674)
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(1,433)	(888)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	16	1,776	541
სხვა საოპერაციო ხარჯები	16	(1,281)	(1,177)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		8,478	4,260
ფინანსური შემოსავალი		123	829
ფინანსური ხარჯები	17	(1,842)	(1,865)
მოგება დაბეგვრამდე		6,759	3,224
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	(190)
წლის მოგება		6,759	3,034
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული შემოსავალი		6,759	3,034

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
 კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	8,207	8,207
წლის მოგება	3,034	3,034
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	3,034	3,034
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-18 შენიშვნა)	(3,500)	(3,500)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	7,741	7,741
წლის მოგება	6,759	6,759
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	6,759	6,759
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (მე-19 შენიშვნა)	(945)	(945)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (მე-18 შენიშვნა)	(22,936)	(22,936)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(9,381)	(9,381)

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		6,759	3,224
<i>კორექტირებები:</i>			
ძირითადი საშუალებებისა და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	6, 7	2,226	389
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		1	1
დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების ანარიცხი	9	818	139
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		(1)	(10)
მოსაკრებლებისა და ჯარიმების ანარიცხის ხარჯი		–	769
საპროცენტო შემოსავალი		(123)	(120)
ფინანსური ზარალი/(შემოსავალი) ფინანსური თავდებობიდან		9	(709)
საპროცენტო ხარჯი	17	1,668	1,310
შემოსავალი დათმობიდან	7	(26)	–
შემოსავალი საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	7	(153)	–
საკუროს სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	17	146	510
ნაპატიები სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	16	(12)	(39)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწრა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	16	298	–
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		11,610	5,464
ცვლილებები სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში		544	(11,014)
ცვლილებები საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში, მოგების გადასახადის გარდა		(5,699)	718
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(3,138)	8,164
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(30,672)	1,381
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		31,035	1,364
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხში		(2,885)	968
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივებში		396	(5)
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		4,678	(18,537)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(5,741)	(16,961)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(59)	(109)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		5,810	(11,606)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(101)	(132)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		79	71
გაცემული სესხები		(8,462)	(9,053)
გაცემული სესხების დაფარვა		9,530	8,087
მიღებული პროცენტი		133	101
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული / (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		1,179	(926)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	7	(1,694)	(53)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	7	(611)	(167)
სესხის აღება	11	35,981	27,226
ნასესხები სახსრების დაფარვა	11	(16,684)	(25,570)
გადახდილი პროცენტი	11	(659)	(1,128)
შეზღუდული წვდომის ანგარიშზე ფულადი სახსრების განთავსება	18	(24,231)	–
(ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) / ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(7,898)	308
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1,153	(52)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		244	(12,276)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		1,914	14,190
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	10	2,158	1,914

არაფულადი ოპერაციები:

* 2020 წელს კომპანიას ჰქონდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისა და საიჯარო ვალდებულებების არაფულადი შესყიდვები 27,711 ლარის ოდენობით.

** 2019 წელს კომპანიამ გაქვითა გადასახდელი დივიდენდები და მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხები 2,205 ლარის ოდენობით (ძირითადი თანხა – 2,028 ლარი და დარიცხული პროცენტი – 177 ლარი).

9-42 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1. „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 206239729. კომპანია დარეგისტრირდა 2006 წლის 10 აპრილს და ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დავით აღმაშენებლის ხეივანი #129.

კომპანიის 100%-ის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ („მშობელი კომპანია“), ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მოქალაქე თემურ კოხომე („საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე“).

2020 წლის განმავლობაში მშობელმა კომპანიამ და მისმა შვილობილმა კომპანიებმა ექაილ ტრანსფორმაცია განიცადეს, მათი მართვისა და ოპერაციების ეფექტურობის ზრდის მიზნით. შედეგად, მშობელი კომპანიის ოპერაციები ნაწილობრივ გადანაწილდა შვილობილ კომპანიებზე. კერძოდ, სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების იმპორტი, რეალიზაცია და გაყიდვის შემდგომი მომსახურებები სრულად გადაეცა კომპანიას და ისინი მის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენენ.

კომპანია ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული მანქანათმშენებელი კორპორაციის „MAN Truck & Bus SE“-ის ოფიციალური პარტნიორია საქართველოში.

შვილობილი კომპანია

კომპანია შპს „აგროსერვისის“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ (საიდენტიფიკაციო ნომერი: 401968411) უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (ერთად „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციური ხმის უფლებებს.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიებზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ზალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში-ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. ჯგუფი განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდით, თუ – აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. ჯგუფმა ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა სააგენტო მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპიურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს ჯგუფის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

ჯგუფი განიხილავს, არის თუ არა ხელშეკრულებაში ისეთი დაპირებები, რაც წარმოადგენს ცალკე სახელშეკრულებო ვალდებულებას, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს გარიგების ფასის ნაწილი (მაგ. გარანტიები, მომხმარებელთა ერთგულების ქულები და ა.შ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, ჯგუფი განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(i) ცვალებადი ანაზღაურება

თუ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული საზღაური ცვლად თანხას მოიცავს, ჯგუფი დაადგენს იმ საზღაურის თანხას, რომელზეც მას აქვს უფლება საქონლის კლიენტზე გადაცემის ან მისთვის მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ცვალებადი ანაზღაურება განისაზღვრება ხელშეკრულების გაფორმებისას და შეზღუდულია, ვიდრე არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ შემოსავლის მნიშვნელოვანი ამოზღვრება აღიარებული ერთობლივი შემოსავლის ოდენობით არ მოხდება, როდესაც შესაბამის ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა საბოლოოდ აღმოიფხვრება. სათანადო ნაწილების გაყიდვის რამდენიმე ხელშეკრულება მომხმარებლებს აძლევს დაბრუნების და მოცულობის გამო ფასდაკლების უფლებას. უკან დაბრუნების უფლებები და მოცულობის გამო ფასდაკლებები ცვლად საზღაურებს წარმოშობს.

(ii) საგარანტიო ვალდებულება

ტიპურად ჯგუფი იძლევა გარანტიას დეფექტების გენერალურ რემონტზე და დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს. რწმუნების ტიპის გარანტიები აღირიცხება – ბასის (IAS) 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესაბამისად.

გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, ჯგუფი გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და საქონლის გაყიდვიდან, შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

2. მნიშვნელოვანი საღირცხოვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციამა, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგება-ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(ე) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ამავდროულად მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფი იყენებს კონსოლიდაციის პირდაპირ მეთოდს და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაყიდვისას შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც შემოსულობაში ან ზარალშია რეკლასიფიცირებული, ასახავს იმ თანხას, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მეთოდის გამოყენებიდან.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის საწარმოების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების დაფარვით ან კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აისახება მოგება-ზარალში გარდა იმ ფულადი მუხლებისა, რომლებიც საზღვარგარეთ საქმიანობაში ჯგუფის წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირებისთვის არის განკუთვნილი. ისინი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში წმინდა ინვესტიციების ჩამოწერამდე, როდესაც ხდება მთლიანი თანხის რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში ასევე აისახება ამ ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობებზე მიკუთვნებული დარიცხული გადასახადი და კრედიტები.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსაზღვრად, ისეთი არაფულადი აქტივების ან არაფულადი აქტივებისა და არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(ი) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუძმავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

2. მნიშვნელოვანი საღარიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო გამოყენების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგებაში ან ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების გზით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო გამოყენების ვადები მიმდინარე და შედარებადი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

▶	შენობა-ნაგებობები	30-50 წელი;
▶	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10 წლამდე;
▶	საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	2-დან 10 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

ისეთი აქტივის შემენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

2. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და გაცემულ სესხებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგება-ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა; ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას, ნასესხებ სახსრებს, საიჯარო ვალდებულებებს, ფინანსური თავდებობების ვალდებულებებსა და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გამოცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა თავდებობის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ისეთი ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება თავდებობის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივების დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მარკეტინგებით.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგება-ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს.

2. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ნ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ო) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაბრები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაბრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაბრებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(პ) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა. თუ ჯგუფი მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) ანარიცხები (გაგრძელება)

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

ჯგუფი გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

ჯგუფი განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(ჟ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

ჯგუფი სხვადასხვა ოფისს, საწყობს, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს, მიწის ნაკვეთს და მოწყობილობას იღებს იჯარით. საიჯარო ხელშეკრულებები ჩვეულებრივ ფიქსირებული პერიოდით – 4 თვიდან 10 წლამდე ფორმდება.

(ი) გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

- ▶ შენობა-ნაგებობები – 1-დან 10 წლამდე;
- ▶ ავტომობილები და სხვა მოწყობილობები 1-დან 5 წლამდე.

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (I) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

(ii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შედავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12-ან ნაკლებიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მემკვიდრე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებითი შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა კონკრეტული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შემდეგი ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ძალაში 2020 წლის 1 იანვარს შევიდა, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 9 და ბასს (IAS) 39-ის ცვლილება „საპროცენტო განაკვეთის საბაზისო რეფორმა“;
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“. 2020 წლის 28 მაისს ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 16-ის („იჯარა“) ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება“. ცვლილებები მოიჯარეებს ათავისუფლებს საიჯარო მოდიფიკაციებზე ფასს (IFRS) 16-ის სახელმძღვანელო მითითებების გამოყენების ვალდებულებისგან, ისეთი საიჯარო ქირის შემცირებისთვის, რომლებიც წარმოიქმნება უშუალოდ კოვიდ-19-ის პანდემიის შედეგად. პრაქტიკული მიდგომის სახით, მოიჯარეს შეუძლია არ შეაფასოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება მეიჯარისგან არის თუ არა იჯარის მოდიფიცირება. მოიჯარე, რომელიც ამ არჩევანს აკეთებს, ნებისმიერ ცვლილებას საიჯარო გადასახდელებში, რომელიც გამოწვეულია კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირებით იგივე წესით აღრიცხავს, როგორც მოხდებოდა ფასს (IFRS) 16-ის ფარგლებში ცვლილების აღრიცხვა, იმ შემთხვევაში, თუ ცვლილება არ იქნებოდა იჯარის მოდიფიცირება. ეფექტი მე-7 შენიშვნაშია განხილული.

4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, თუკი ისინი ჯგუფს მიესადაგება. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ აღიარება და შეფასება, წარდგენა და გამჟღავნება – ფასს (IFRS) 17-ის („სადაზღვევო ხელშეკრულებები“) ცვლილება;
- ▶ „ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“ – ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება;
- ▶ „კონკრეტული მიდგომა“ – ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება;
- ▶ „ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ – ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება;
- ▶ „წამგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ – ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი კომპანიები, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს სტანდარტებს;
- ▶ „გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის“ – ფასს (IFRS) 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტები“.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, მათ გაცხადებაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა

2020 წელს ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 24,286 ლარის ოდენობით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხა გაუნაწილებელი მოგების ნაწილში, კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

ჯგუფი იყენებს ანარიცხების მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

ანარიცხების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება ჯგუფის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. ჯგუფი მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის განსაზღვრა მნიშვნელოვანი შეფასებაა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებების და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. ჯგუფის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ჯგუფის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებსა და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით, მოცემულია მე-9 შენიშვნაში.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შემოსავლის აღიარება – მომსახურების ტიპის გარანტიების განცალკევებული სარეალიზაციო ფასის შეფასება

ჯგუფი მომხმარებლებს უზრუნველყოფს მომსახურების ტიპის გარანტიებით. ეს საგარანტიო მომსახურება ან ცალკე იყიდება, ან გაყიდულ საქონელთან ერთად.

ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ ზემოთ აღწერილი საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განცალკევებული იყოს. შესაბამისად, ჯგუფმა გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვასა და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ჯგუფი ხელშეკრულებაში მოცემული კონკრეტული საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების განცალკევებულ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს ხელშეკრულების დაწყებისთანავე და გარიგების ფასს ამ განცალკევებული ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 18,242 ლარით აღემატებოდა.

ჯგუფის წმინდა მიმდინარე პოზიცია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებითად შეიცვალა მშობელი კომპანიის მიერ განხორციელებული ჯგუფის ტრანსფორმაციის გამო (1-ელი შენიშვნა). ხელმძღვანელობის აზრით, წმინდა მიმდინარე დეფიციტი დროებითია და გამოსწორდება 2021 წელს, რადგან ჯგუფი მის საბალანსო უწყისის მის შეცვლილ ბიზნეს მასშტაბებს არგებს. ამასთან, ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტებს:

- ▶ ჯგუფის ნასესხები სახსრებიდან 16,825 ლარი მშობელი კომპანიისგან, ხოლო 1,218 ლარი – საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან არის, რაც საჭირო მოქნილობას უზრუნველყოფს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის.
- ▶ ჯგუფი მშობელი კომპანიის მხარდაჭერის წერილს ეყრდნობა, რომლითაც დასტურდება მშობლის განზრახვა მხარდაჭერა გაუწიოს ჯგუფის ოპერაციებს უახლოეს მომავალში, ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად უფლებამოსილების გაცემის თარიღიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში.
- ▶ ჯგუფი არ მოელის ფულადი ნაკადების გადინებას ფინანსური თავდებობის ვალდებულებებიდან, რომელთა წმინდა საბალანსო ღირებულებაა 1,881 ლარი (მე-19 შენიშვნა), რადგან ის მიიჩნევს, რომ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები დააკმაყოფილებენ მსესხებლების მიმართ მათ ვალდებულებებს.

დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების გამოცვლისა და შეკეთების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის, შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე ჯგუფის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 941 ლარის (2019 წ.: 3,826 ლარი) ოდენობით. ჯგუფმა ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 845 ლარის (2019 წ.: 1,241 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი – ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფმა განმეორებით შეაფასა იჯარის ვადა იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომლებიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. ჯგუფმა გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

ჯგუფს ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ჯგუფს არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

საიჯარო ვალდებულების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ჯგუფს არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც ჯგუფს მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის მსგავსი ღირებულების მქონე აქტივის შესაძენად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. ჯგუფი ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს აფასებს ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულება	–	–	374	891	23	1,288
დაგროვილი ცვეთა	–	–	(167)	(208)	(11)	(386)
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	–	207	683	12	902
შესყიდვები	6	1	121	4	–	132
გასვლები	–	–	(130)	–	–	(130)
ცვეთის ხარჯი	(1)	–	(61)	(221)	(3)	(286)
გასხვებისას აღმოფხვრილი	–	–	69	–	–	69
საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	5	1	206	466	9	687
თვითღირებულება	6	1	365	895	23	1,290
დაგროვილი ცვეთა	(1)	–	(159)	(429)	(14)	(603)
საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	5	1	206	466	9	687
შესყიდვები	–	12	65	24	4	105
გასვლები	–	–	(112)	–	(5)	(117)
ცვეთის ხარჯი	(3)	(2)	(70)	(222)	(4)	(301)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	–	–	33	–	5	38
საბალანსო ღირებულება						
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412
თვითღირებულება	6	13	318	919	22	1,278
დაგროვილი ცვეთა	(4)	(2)	(196)	(651)	(13)	(866)
საბალანსო ღირებულება						
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მოგება-ზარალში აღიარებული ცვეთის თანხები:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში შესული	228	225
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული	73	61
სულ ცვეთის ხარჯი	301	286

2020 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 13 ლარი (2019 წ.: 6 ლარი) წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ მე-19 შენიშვნაში).

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფში ექსპლუატაციაში მყოფი და სრულად ამორტიზებული ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 27 ლარს (2019 წ.: 38 ლარი).

7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის გამოყენების უფლების მქონე აქტივების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სულ
თვითღირებულება	1,571	–	1,571
დაგროვილი ცვეთა	(167)	–	(167)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,404	–	1,404
ცვეთის ხარჯი	(103)	–	(103)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,301	–	1,301
თვითღირებულება	1,571	–	1,571
დაგროვილი ცვეთა	(270)	–	(270)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,301	–	1,301
შემოსვლები*	26,869	842	27,711
გასვლები	(885)	–	(885)
ცვეთის ხარჯი	(1,898)	(27)	(1,925)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	204	–	204
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	25,591	815	26,406
თვითღირებულება	27,555	842	28,397
დაგროვილი ცვეთა	(1,964)	(27)	(1,991)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	25,591	815	26,406

* 1-ელ შენიშვნაში განხილული ტრანსფორმაციის გამო ჯგუფის ოპერაციები გაიზარდა. ამის გამო, ჯგუფმა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში იჯარით აიღო დამატებითი საოფისე ფართები, მომსახურების სივრცეები და შოურუმები, საწყობები და ავტოსადგომები.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	1,538	1,538
შესყიდვები	27,711	–
საპროცენტო განაკვეთის გაზრდა (მე-17 შენიშვნა)	611	167
ხელშეკრულების შეწყვეტა	(834)	–
გადახდები	(2,305)	(220)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	532	53
კოვიდ-19-ით გამოწვეული შემოსავალი დათმობიდან (მე-16 შენიშვნა)	(26)	–
31 დეკემბრის მდგომარეობით	27,227	1,538
მიმდინარე	11,467	210
გრძელვადიანი	15,760	1,328

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2020	2019
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული გამოყენების უფლებით		
გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი (მე-15 შენიშვნა)	1,925	103
მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან		
დაკავშირებული ხარჯები (მე-15 შენიშვნა)	894	19
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-17 შენიშვნა)	611	167
კოვიდ-19-ით გამოწვეული შემოსავალი დათმობიდან (მე-16 შენიშვნა)	(26)	–
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	532	53
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან (მე-16 შენიშვნა)	(153)	–
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	3,783	342

ჯგუფის მთლიანი ფულადი ნაკადები იჯარებზე 3,199 ლარის ოდენობით 2020 წელს (2019 წ.: 239 ლარი).

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა		
სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	23,888	8,162
გადაცემის პროცესში მყოფი საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა		
სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	15,808	1,372
სხვა (თვითღირებულებით)	278	66
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	39,974	9,600

1-ელ შენიშვნაში განხილული ტრანსფორმაციის გამო ჯგუფის ოპერაციები გაიზარდა. გაზრდილი ოპერაციების მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე გაიზარდა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ნაშთებიც.

2020 წლის 31 დეკემბრის ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 39,974 ლარის (2019 წ.: 9,600 ლარი) ოდენობით, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ მე-19 შენიშვნა).

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (გაგრძელება)

ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ჩამოიწერა მათ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე და აღირიცხა სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლში 298 ლარის (2019 წ.: 0 ლარი) ოდენობით (იხილეთ მე-16 შენიშვნა).

9. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	13,099	13,020
სხვა დებიტორული დავალიანებები	154	–
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(937)	(119)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	12,316	12,901

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ასეთია:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	1,913	5,209	3,298	819	183	1,831*	13,253
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	4	–	7	926	937
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0.1%	0%	4%	51%	

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ასეთია:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	178	4,499	6,091	370	1,869*	13	13,020
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	9	77	29	4	119
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	21%	2%	31%	

* ამ დიაპაზონებიდან დებიტორული დავალიანების ძირითადი ნაწილი მოიცავს ჯგუფის დაკავშირებული მხარის მიერ ფლობილ ნაშთს. ხელმძღვანელობამ შეაფასა ამ ბოლო კომპანიის ფინანსური პოზიცია. შედეგად, ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ 51%-იანი (2019 წ.: 2%) ანარიცხის შექმნა გონივრულია.

მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2020	2019
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	119	22
წლის დანარიცხი (მე-16 შენიშვნა)	818	139
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოყენება	–	(42)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	937	119

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	2,119	1,835
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	21	–
ფულადი სახსრები გზაში	18	79
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	24,231	–
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26,389	1,914
თანხები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	(24,231)	–
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	2,158	1,914

ჯგუფი ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Standard and Poor’s“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვს BB- რეიტინგი.

მთლიანი შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრებიდან 23,813 ლარი იზღუდება კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის სახელზე გაცემული გარანტიით (მე-19 შენიშვნა).

2020 წელს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 53 ლარი (2019 წ.: 37 ლარი) შეადგინა.

11. ნასესხები სახსრები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები – ძირი	25,942	6,334
მიღებული სესხები – დარიცხული პროცენტი	182	51
სულ ნასესხები სახსრები	26,124	6,385

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მიღებული დაუფარავი სესხები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
ლარი	2020	2021	ქართული კომერციული ბანკი	8,081
ევრო	2020	2021	მშობელი კომპანია	13,422
ლარი	2020	2021	მშობელი კომპანია	3,403
ევრო	2020	2021	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	1,218
				26,124

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მიღებული დაუფარავი სესხები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
ლარი	2019	2020	ქართული კომერციული ბანკი	3,777
ლარი	2019	2020	შპს „თეგეტა ქონსტრაქშენ ექვიფმენტ“	1,727
ევრო	2019	2020	მშობელი კომპანია	881
				6,385

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

11. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ინფორმაცია აქტივების შესახებ, რომლებიც საბანკო სესხების უზრუნველყოფას წარმოადგენენ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია მე-19 შენიშვნაში.

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2020	2019
1 იანვარს	6,385	4,124
სესხის აღება	35,981	27,226
საპროცენტო ხარჯი (მე-17 შენიშვნა)	791	1,143
გადახდილი პროცენტი	(659)	(1,128)
ძირი თანხის დაფარვა	(16,684)	(25,570)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	310	590
31 დეკემბერს	26,124	6,385

12. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	33,472	1,834
გადასახდელი დივიდენდები	1,296	1,296
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	645	256
ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხი	–	774
სხვა	44	14
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	35,457	4,174

2020 წლის განმავლობაში სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება გაიზარდა 1-ელ შენიშვნაში განხილული ტრანსფორმაციის შედეგად.

13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2020	2019
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	66,558	87,732
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	3,258	1,195
სულ შემოსავალი	69,816	88,927

2020 და 2019 წლების განმავლობაში საქონლის გადაცემა მოხდა დროის გარკვეულ მომენტში, ხოლო მომსახურების გაწევა – დროის განმავლობაში.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	12,316	12,901
სახელშეკრულებო ვალდებულებები – გრძელვადიანი ნაწილი	2,155	588
სახელშეკრულებო ვალდებულებები – მიმდინარე ნაწილი	8,404	5,293

13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის კლიენტებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ კლიენტებს.

8,404 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება შემოსავლის სახით მოსალოდნელია 2021 წელს. ეს ვალდებულებები უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2020 წელს ჯგუფმა აღიარა 5,293 ლარის ოდენობის შემოსავალი, რომელიც აღიარებული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

14. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2020	2019
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(53,304)	(80,615)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების თვითღირებულება:		
პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები	(1,720)	(485)
ცვეთის ხარჯი	(228)	(225)
გამოყენებული სათადარიგო მასალები	(145)	(54)
შესყიდული მომსახურებები	(54)	(80)
სხვა ხარჯები	(14)	(10)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(55,465)	(81,469)

15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020	2019
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	(1,925)	(103)
პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები	(1,596)	(1,093)
მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები (მე-7 შენიშვნა)	(894)	(19)
საოფისე ხარჯი	(175)	(78)
პროფესიული მომსახურება	(164)	(89)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(74)	(62)
სამივლინებო ხარჯი	(24)	(122)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(15)	(56)
სხვა ხარჯები	(68)	(52)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(4,935)	(1,674)

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

16. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

	2020	2019
შემოსულობა საგარანტიო ანარიცხის ხელახალი შეფასებიდან	353	301
სადაზღვევო ზარალის ანაზღაურება	293	49
კომპენსაცია დაზიანებულ საქონელზე	259	–
შემოსავალი საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის მიერ გაცემული თავდებობიდან (მე-5 შენიშვნა)	156	–
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან (მე-7 შენიშვნა)	153	–
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	80	6
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	60	53
შემოსავალი საიჯარო ქირის დათმობიდან (მე-7 შენიშვნა)	26	–
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებების გამოსყიდვა	12	39
სხვა	384	93
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,776	541

	2020	2019
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი (მე-9 შენიშვნა)	(818)	(139)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე (მე-8 შენიშვნა)	(298)	–
ჯარიმები და საურავები	(6)	(976)
სხვა	(159)	(62)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,281)	(1,177)

17. ფინანსური ხარჯები

	2020	2019
საპროცენტო ხარჯი (მე-11 შენიშვნა)	(791)	(1,143)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-7 შენიშვნა)	(611)	(167)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი	(146)	(510)
სხვა ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(266)	–
სხვა	(28)	(45)
სულ ფინანსური ხარჯები	(1,842)	(1,865)

18. კაპიტალი

18.1 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით და ის 0,2 ლარს შეადგენს.

18.2 გაცხადებული და გადახდილი დივიდენდები

2019 წელს კომპანიამ გამოაცხადა მშობელი კომპანიისთვის გასანაწილებელი დივიდენდები 3,500 ლარის (2020 წ.: ნული ლარი) ოდენობით.

18. კაპიტალი (გაგრძელება)**18.3 საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა**

კომპანიამ გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ამგვარი გარიგება აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის პირდაპირ აღიარდება კაპიტალში 22,936 ლარის ოდენობით (მე-5 შენიშვნა). ვალდებულების თანხის ცვლილებები, რომლებიც აღიარდება გარანტიის გაცემის თარიღის შემდეგ, უკავშირდება დარიცხულ პროცენტსა და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

19. პირობითი ვალდებულებები**სასამართლოში საქმის წარმოება**

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიმართოს სარჩელები. საკუთარი შეფასების და შიდა და გარე პროფესიონალური კონსულტაციის საფუძველზე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას, რომელიც ჯერ არ არის შესრულებული, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყებების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაცის უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას, შესაძლოა, მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-6 და მე-11 შენიშვნები)	2	5
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-6 და მე-11 შენიშვნები)	11	1
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-8 და მე-11 შენიშვნები)	39,974	9,600

23,813 ლარის ოდენობით ფულადი სახსრები დაგირავებულია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ვალდებულების უზრუნველსაყოფად (მე-19 შენიშვნა).

თავდებობები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანია აფორმებს თავდებობის ხელშეკრულებებს ბანკების წინაშე მეკავშირე საწარმოების ვალდებულებების გარანტირების მიზნით. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებაა იმისა, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ მისი რომელიმე დური კომპანია (ან მშობელი კომპანია) ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს.

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

თავდებობები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით და ისინი ლარშია წარდგენილი:

ემიტენტი	ბენეფიციარი – დაკავშირებული მხარეები	2020	2020	2019	2019
		მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები	მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები
კომპანია	მშობელი კომპანია	163,830	85,188	143,385	49,574
	შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	32,766	2,413	28,677	5,457
	შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	163,830	20,208	143,385	21,968

ჯგუფის მიერ გაცემული თავდებობების მოძრაობა 2021 წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

	2020	2019
1 იანვარს	927	1,636
წლის განმავლობაში გაცემული თავდებობები	945	–
შემოსულობა ხელახალი შეფასებიდან	–	(709)
სხვა	9	–
31 დეკემბერს	1,881	927

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

ჯგუფი კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-11 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს ჯგუფისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი შეესაბამებოდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებისა, რომლისგანაც ჯგუფს მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

თავდებობები – მესამე პირები

ჯგუფმა გააფორმა საგარანტიო ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ამგვარი გარიგება აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და პირდაპირ აღიარდება კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებაში.

სხვა ფინანსური თავდებობები

2020 წელს ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 24,286 ლარის ოდენობით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხვა სხვა რეზერვების ნაწილში, კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური თავდებობის ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება

დროადადრო ჯგუფი ფინანსური თავდებობის ვალდებულებას აფორმებს დაკავშირებული მხარეების ვალდებულებების შესრულების გარანტირებისთვის. თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური თავდებობის ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, თვითღირებულების შესაბამისად. სამართლიანი ღირებულების შეფასება კომპლექსური საკითხია და საჭიროებს რიგი მსჯელობების გაკეთებას.

20. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა ჯგუფის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. ჯგუფს აქვს უშუალოდ თავისი საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ფინანსური დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და გაცემული სესხები.

ჯგუფი გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებება. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ბანკებში განთავსებული ანაბრების ჩათვლით.

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-9 შენიშვნა)	12,316	12,901
გაცემული სესხები	9	980
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-10 შენიშვნა)	26,389	1,914
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	38,714	15,795

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის მომსახურებისა და დებიტორული დავალიანების ვადების სისტემატურ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

გაუფასურების ანალიზი ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. ჩვეულებრივ ჯგუფი არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-9 შენიშვნაში წარმოდგენას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)****მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზღაურებზე განთავსებული ფულადი სახსრები**

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზღაურები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტის ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლ“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, და ბრიტანული ფუნტი სტერლინგი. აქედან ყველაზე მეტია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2020 წლის 31 დეკემბერი			2019 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	25,543	(37,774)	(12,231)	2,896	(927)	1,969
ევრო	4,061	(42,296)	(38,235)	2,975	(2,220)	755

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად შენარჩუნებით:

	2020	2019
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	(1,223)	197
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	1,223	(197)
ევროს 10%-იანი გამყარება	(3,824)	76
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	3,824	(76)

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საპროცენტო განაკვეთის რისკი**

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელშეკრულებო პროცენტის, ხელახალი შეფასების და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ნასესხები სახსრები	8,081	3,764

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 81-ლარიან ცვლილებას (2019 წ.: 38 ლარი) მოგებაში ან ზარალში. ამ ანალიზში გაკეთებულია დაშვება, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი, უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომა, შეძლებისდაგვარად ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული დავალიანების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიწვევს ხელშეკრულებების ურთიერთჩათვლის გავლენას.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები	9,205	3,951	14,061	–	–	27,217
საიჯარო ვალდებულებები	964	1,925	8,681	19,292	357	31,219
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	149	272	24,309	–	–	24,730
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	35,457	–	–	–	–	35,457
სულ მომავალი გადახდები	45,775	6,148	47,051	19,292	357	118,623

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები საიჯარო	22	5,588	909	–	–	6,519
ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	18	37	166	885	2,042	3,148
	4,174	–	–	–	–	4,174
სულ მომავალი გადახდები	4,214	5,625	1,075	885	2,042	13,841

ჯგუფს არ აქვს დასახული ფორმალური მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

21. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები), და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ელი დონით არის შეფასებული.

22. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

22. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	2,830	156	4,529
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	–	–	(821)
ნასესხები სახსრები	(16,825)	–	(1,218)
საიჯარო ვალდებულება	(25,692)	–	(1,535)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	–	(24,286)	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(22,351)	–	(6,693)
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	(7,696)	–	–
გადასახდელი დივიდენდები	(1,296)	–	–
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(1,541)	–	(340)
გასაცემი ხელფასები	–	(6)	–

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	540	–	1,942
გაცემული სესხები	–	–	980
ნასესხები სახსრები	(868)	–	(1,740)
საიჯარო ვალდებულება	(839)	–	(699)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(1,461)	–	(94)
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობა	(658)	–	(269)
გასაცემი ხელფასები	–	(72)	–

* სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრეებთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	20,849	–	4,904
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	700	–	18
საიჯარო შემოსავალი	–	–	59
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(19,785)	–	(12,319)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(345)	–	(2)
საიჯარო გადასახდელები	(3,034)	–	(139)
ხელფასები და პრემიები	–	(210)	–
საპროცენტო შემოსავალი	8	16	46
საპროცენტო ხარჯი	(102)	–	(76)
ფინანსური თავდებობის ხელახალი შეფასებით მიღებული ზარალი	(7)	–	(2)

22. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	1,887	–	2,524
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(482)	–	(99)
სხვა მომსახურებების შესყიდვა	–	–	(181)
ხელფასები და პრემიები	–	(168)	–
ფინანსური თავდებობის ხელახალი შეფასებით			
მიღებული შემოსულობა	503	–	206
საპროცენტო შემოსავალი	15	–	68
საპროცენტო ხარჯი	(41)	–	(58)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(101)	–	(66)

შპს „თეგეტა ტრაქ ენდ ბას“

2020 წლის

მმართველობითი ანგარიშგება

2021 წლის 1 ოქტომბერი

ირაკლი შაპიაშვილი

დირექტორი

გიორგი გვილაგა

ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2020 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

2021 წლის 1 ოქტომბერი

ირაკლი პაპიაშვილი
დირექტორი

გიორგი გვილავა
ფინანსური ხელმძღვანელი

სარჩევი

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია.....	3
გარემოს დაცვის მენეჯმენტი	4
„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	5
ბიზნესი და ოპერაციები	6
ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2020 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები.....	7
ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	8
ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება.....	10

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 1 ოქტომბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავკითარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაის“ სახელით

1 ოქტომბერი 2021

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 1 ოქტომბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაის“ სახელით

1 ოქტომბერი 2021

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს თეგეტა თრაქ & ბას (შემდგომში „კომპანია“) 2006 წელს დაარსდა და ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული საავტომობილო კონცერნის, MAN TRUCK & BUS SE-ს ოფიციალური წარმომადგენელია საქართველოში, რომელიც სპეციალიზირდება სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების, მუნიციპალური და სხვა სახის სპეც-ტექნიკის იმპორტით, რეალიზაციით და რეალიზაციის შემდგომი საგარანტიო მომსახურების სფეროში.

2020 წლის მეორე ნახევარში „თეგეტა მოტორს ჯგუფი“ გადაეწყო ექაილ საოპერაციო მოდელზე, რომელმაც განაპირობა „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ სტრუქტურის მთლიანი ცვლილება, მათ შორის თეგეტა თრაქ & ბასის საქმიანობის გაფართოება - კერძოდ, სატვირთო მანქანების, სპეციალური ტექნიკებისა და ავტობუსების გაყიდვის შემდგომი პროდუქციის იმპორტი, გაყიდვა და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება სრულად გადაეცა თეგეტა თრაქ & ბასის ჯგუფს.

დღეისთვის „თეგეტა თრაქ & ბასი“ ისეთი კომპანიების ოფიციალური წარმომადგენელი და პარტნიორია საქართველოში, როგორებიცაა: MAN, Meiller, KARBA და სხვა.

კომპანია შპს „აგროსერვისის“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

შპს თეგეტა თრაქ & ბასს 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 400 -ზე მეტი ადამიანი.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტი

ჯგუფის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით ჯგუფის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

ჯგუფი ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, ჯგუფი ვალდებულია იღებდეს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გააუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

2018 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015).

ISO 14001 არის საერთაშორისო სტანდარტი, რომელიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. ის ეხმარება ორგანიზაციებს გააუმჯობესონ თავიანთი გარემოსდაცვითი საქმიანობა რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების გზით და ნარჩენების შემცირებით, კონკურენტუნარიანი უპირატესობითა და დაინტერესებული მხარეთა ნდობით.

2021 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა ხარისხის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 9001:2015).

„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები¹

შპს თეგეტა მოტორსისა და მისი შვილობილი კომპანიების საქმიანობა ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები - სავალუტო რისკები.

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო და რუსული რუბლი. აქედან, ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

კოვიდ-19-ის გავლენა ჯგუფზე

2020 წლის 11 მარტს COVID-19 ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ პანდემიად გამოცხადდა. დღემდე უცნობია როდის მოხდება ვირუსის საბოლოოდ შეჩერება, რაც ეკონომიკურ პროგნოზირებას ართულებს, რადგან არ არსებობს მსოფლიოში შესადარი ისტორიული მაგალითი.

2020 წლის სექტემბრიდან ეპიდემიოლოგიური სიტუაცია საქართველოში საგრძნობლად გაუარესდა. გაიზარდა ყოველდღიურად ინფიცირების მაჩვენებელი. ჯგუფი საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებისთანავე ვირუსის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად გადავიდა ნაწილობრივ დისტანციურ მუშაობაზე და ჩაატარა საკარანტინო ღონისძიებები. თანამშრომლები მორიგეობით მუშაობდნენ ოფისიდან. სერვის ცენტრები და სათაო ოფისი აღიჭურვა COVID-19-თან დაკავშირებული რეგულაციების შესაბამისად. ჯგუფი მუდმივად ცდილობს მაქსიმალურად დაიცვას უსაფრთხოების ზომები, რათა თავიდან აირიდოს ვირუსის გავრცელება.

კორონავირუსის გავრცელებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ოპერაციებზე. თუმცა 2020 წლის მარტის შემდეგ მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა დაფიქსირდა საფონდო, საქონლის და ვალუტის ბაზრებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ COVID-19-ის ახალი ტალღის შემთხვევაში, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და ჯგუფის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

¹ დეტალური ინფორმაცია ჯგუფის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2020 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესი და ოპერაციები

თეგეტა თრაქ & ბასის მიმოხილვა

2006 წელს კომპანია გახდა გერმანიის კომპანია "MAN Truck and Bus SE" - ის ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში. კომპანიის პროდუქტების კატალოგი მოიცავს: ავტობუსებს, სატვირთო ავტომობილებს, სამშენებლო ტექნიკას, სპეციალურ მოწყობილობებს, სათადარიგო ნაწილებს, საცხებ-საპოხ მასალებს და ა.შ. კომპანია ასევე სთავაზობს პროდუქტებს და მომსახურებებს კორპორატიული, სახელმწიფო და საცალო მომხმარებლებისთვის. კომპანია უზრუნველყოფს კომერციული ტექნიკის, ავტობუსების, სამშენებლო და სპეციალიზირებული აღჭურვილობის დიაგნოსტიკისა და რემონტის მომსახურებას.

ჯგუფის პროდუქტების ასორტიმენტი მოიცავს შემდეგ პროდუქციას: საბურავები, ზეთები, აკუმულატორები და სატვირთო ავტომობილების ნაწილები, ფილტრები, აქსესუარები და მოვლის საშუალებები, ინდუსტრიული დანადგარები და დიზელის აგრეგატების ნაწილები.

ჯგუფის სერვისის თანამშრომლები ყოველწლიურად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს უცხოელ პარტნიორებთან, როგორებიცაა: ZF, BOSCH, SHELL, DENSO, FEBI, MOTUL, VARTA და სხვა. აღნიშნული სერვისცენტრები დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. თეგეტა თრაქ ენდ ბასი კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, რაც მოიცავს თითქმის ყველა სატვირთო სატრანსპორტო საშუალებების, მათ შორის: ავტობუსების, სამშენებლო და სპეცტექნიკის, სასოფლო-სამეურნეო და მიწისმთხრელი ტექნიკის დიაგნოსტიკას და შეკეთებას სპეციალური, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით. მომსახურება მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა.

ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2020 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

სამომავლო გეგმები

„ჯგუფი“ მიზნად ისახავს გააგრძელოს ბოლო წლების წარმატებული საქმიანობა და შესაბამისად შეიმუშავა გარკვეული სტრატეგიული პრიორიტეტები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის შემდგომ ზრდას. ჯგუფის ძირითადი სტრატეგიული მიზნები მომავალი წლებისთვის მოიცავს:

- ახალი ბრენდების დამატებით ჯგუფის პოზიციის გამყარება ბაზარზე და ბაზრის წილის ზრდა ყველა მიმართულებით;
- პროდუქციის დივერსიფიკაცია მოსალოდნელი რყევების თავიდან ასაცილებლად;
- ფილიალების ქსელის გაფართოება საქართველოს მასშტაბით, რაც ასევე ხელს შეუწყობს მეტი თანამშრომლის დასაქმებას;
- ახალი ბაზრების ათვისება საქართველოს ფარგლებს გარეთ პარტნიორებთან ერთად.

თეგეტა თრაქ ენდ ბასის გრძელვადიანი სტრატეგიის ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე გასვლა და აქციების გამოშვება, ეს იქნება როგორც კომპანიისთვის ისე ქვეყნისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ნაბიჯი.

მნიშვნელოვანი მოვლენები

- 2020 წელს თეგეტა ჯგუფში განხორციელებული ექაილ ტრანსფორმაციის შედეგად თეგეტა თრაქ ენდ ბასის ოპერაციებს დაემატა მძიმე ტექნიკის მიმართულების გაყიდვის შემდგომი მომსახურება;
- 2021 წელს გაიხსნა და კომპანიის ქსელს დაემატა შემდეგი ფილიალები:
 - გეზის ფილიალი;
 - ყაზბეგის ფილიალი;
 - თერჯოლის ფილიალი;
 - ხელვაჩაურის ფილიალი;
 - მარნეულის ფილიალი;
 - გორის ფილიალი.
- თეგეტა თრაქ ენდ ბასი საქართველოს მასშტაბით მოიცავს 26 გაყიდვის წერტილსა და სერვის ცენტრს.

ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2020 წელს ჯგუფის გაყიდვებმა 69.82 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 21.49%-ით ჩამორჩება წინა წლის შედეგს, როდესაც გაყიდვებმა 88.93 მილიონი ლარი შეადგინა. რეალიზებული საქონლისა და მომსახურებების თვითღირებულება წინა წელთან შედარებით შემცირდა 31.92%-ით. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების უფრო მეტად შემცირება შემოსავლებთან შედარებით გამოწვეულია გაყიდვის შემდგომი მომსახურების ოპერაციების დამატებით 2020 წელს და სატვირთო მიმართულებით მარჟების ზრდით ლარის გაუფასურებიდან გამომდინარე.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	69,816	88,927
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(55,465)	(81,469)
საერთო მოგება	14,351	7,458
საერთო მოგების მარჟა	20.56%	8.39%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2020 წელს საოპერაციო მოგებამ 8.48 მილიონი ლარი შეადგინა. 2020 წლის მონაცემი 99.01%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საოპერაციო მოგებამ 4.26 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო საერთო მოგების ზრდით.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	69,816	88,927
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(55,465)	(81,469)
საერთო მოგება	14,351	7,458
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(4,935)	(1,674)
კომერციული ხარჯები	(1,433)	(888)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	1,776	541
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,281)	(1,177)
საოპერაციო მოგება	8,478	4,260
საოპერაციო მოგების მარჟა	12.14%	4.79%

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2020 წელს 194.8%-ით გაიზარდა და 4.94 მილიონი ლარი შეადგინა. 2019 წელს საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 1.67 მილიონ ლარს შეადგენდა. ხარჯების ზრდის მთავარი გამომწვევი ფაქტორი იყო 2020 წლის მეორე ნახევარში „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ გადაწყობა ევრაილ საოპერაციო მოდელზე, რომელმაც განაპირობა „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ სტრუქტურის მთლიანი ცვლილება, მათ შორის თეგეტა თრაქ & ბასის საქმიანობის გაფართოება - კერძოდ, სატვირთო მანქანების, სპეციალური ტექნიკებისა და ავტობუსების გაყიდვის შემდგომი პროდუქციის იმპორტი, გაყიდვა და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება სრულად გადაეცა თეგეტა თრაქ & ბასის ჯგუფს.

შედეგად, გაიზარდა ჯგუფის ხარჯები, მათ შორის, ყველაზე მნიშვნელოვნად პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები და იჯარით აღებული დამატებითი ფართების ფასს 16-ის ეფექტი.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2020	2019
ცვეთა გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებზე	(1,925)	(103)
პერსონალის ხარჯი	(1,596)	(1,093)
საიჯარო ხარჯი	(894)	(19)
საოფისე ხარჯი	(175)	(78)
პროფესიონალური მომსახურებები	(164)	(89)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(74)	(62)
მივლინების ხარჯები	(24)	(122)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(15)	(56)
სხვა ხარჯები	(68)	(52)
სულ	(4,935)	(1,674)

EBITDA

2020 წელს EBITDA 10.71 მილიონი ლარი იყო, რაც 130.22%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც EBITDA 4.65 მილიონი ლარი იყო. EBITDA-ს ზრდა ძირითადად გამოიწვია საერთო მოგების მარჟის ზრდამ და სხვა საოპერაციო შემოსავლის ზრდამ.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	69,816	88,927
საოპერაციო მოგება	8,478	4,260
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(2,227)	(390)
EBITDA	10,705	4,650

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„თეგეტა თრაქ & ბასის“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს და გადაფასებიდან მიღებულ ზარალს „ჯგუფის“ საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2020 წელს საპროცენტო ხარჯმა 1.67 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 27.33%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საპროცენტო ხარჯი 1.31 მილიონი იყო. საპროცენტო ხარჯის ზრდა გამოწვეული იყო 2020 წლის განმავლობაში სასესხო ვალდებულებების მოცულობის ზრდით. ასევე 2020 წელს გაიზარდა ფასს 16 ის ეფექტი, კერძოდ, საპროცენტო ხარჯი ფინანსური იჯარის ვალდებულებაზე 0.611 მილიონი ლარი იყო, ხოლო 2019-ში - 0.167 მილიონი ლარი.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	69,816	88,927
საოპერაციო მოგება	8,478	4,260
საპროცენტო შემოსავალი	123	120
საპროცენტო ხარჯი	(1,668)	(1,310)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი	(146)	(510)
საკომისიო ხარჯები	(28)	(45)
სხვა ფინანსური შემოსავალი	-	709
მოგება დაბეგრამდე	6,759	3,224
მოგების გადასახადის შეღავათი / (ხარჯი)	-	(190)
წმინდა მოგება	6,759	3,034
წმინდა მოგების მარჟა	9.68%	3.41%

ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება

ჯგუფის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს ჯგუფის აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობასა და მოგება-ზარალს.

ასევე, წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს ჯგუფის საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.